

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

2184

Na temelju članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, br. 94/13) ministar zaštite okoliša i prirode u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo donosi

PRAVILNIK

O NAČINIMA I UVJETIMA ODLAGANJA OTPADA, KATEGORIJAMA I UVJETIMA RADA ZA ODLAGALIŠTA OTPADA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvata otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

Članak 2.

(1) Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

– Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2011/97/EU od 5. prosinca 2011. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ u pogledu posebnih kriterija za skladištenje elementarne žive koja se smatra otpadom (SL L 328, 10. 12. 2011.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 1999/31/EZ),

– Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 24. 7. 2012.).

(2) Ovim se Pravilnikom uređuje provedba Odluke Vijeća 2003/33/EZ od 19. prosinca 2002. kojom se utvrđuju kriteriji i postupci za prihvata otpada na odlagališta sukladno članku 16. i Prilogu II. Direktivi 1999/31/EZ (SL L 11, 16. 1. 2003.) (u daljnjem tekstu: Odluka 2003/33/EZ).

(3) Ciljevi ovog Pravilnika su da se u čitavom razdoblju trajanja odlagališta smanje štetni utjecaji na okoliš, osobito onečišćenje površinskih voda, podzemnih voda, tla i zraka, uključujući efekt stakleničkih plinova i smanjenje rizika za ljudsko zdravlje do kojeg bi moglo doći uslijed odlaganja otpada i vijeka trajanja odlagališta.

Pojmovi

Članak 3.

Pojmovi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. »*Biorazgradivi otpad*« je svaki otpad ili dio otpada koji podliježe anaerobnoj ili aerobnoj razgradnji;
 2. »*Bioreaktorsko odlagalište*« je odlagalište otpada u sklopu centra za gospodarenje otpadom u okviru postupka mehaničko-biološke obrade otpada, a koje se smatra građevinom u kojoj je pospješen proces biorazgradnje odloženog otpada;
 3. »*Elaborat procjene rizika*« je prethodna procjena opasnosti za podzemno odlagalište otpada radi utvrđivanja utjecaja odloženog otpada na ukupnu biosferu;
 4. »*Eluat*« je proizvod i/ili rezultat laboratorijske simulacije procjeđivanja voda;
 5. »*Granularni (zrnati) otpad*« uključuje otpad koji ne udovoljava definiciji monolitnog otpada;
 6. »*Inertni otpad*« je otpad koji ne podliježe značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertni otpad nije topljiv, nije zapaljiv, na bilo koje druge načine fizikalno ili kemijski ne reagira niti je biorazgradiv. S tvarima s kojima dolazi u dodir ne djeluje tako da bi to utjecalo na zdravlje ljudi, životinjskog i biljnog svijeta ili na povećanje dozvoljenih emisija u okoliš. Vodotopivost, sadržaj onečišćujućih tvari u vodenom ekstraktu i ekotoksičnost vodenog ekstrakta (eluata) inertnog otpada mora biti zanemariva i ne smije u nijednom propisanom parametru ugrožavati kakvoću površinskih ili podzemnih voda;
 7. »*Izolirano naseljeno područje*« odnosi se na područje koje nema više od 500 stanovnika u okviru općine ili samog naselja i ne više od pet stanovnika po kvadratnom kilometru i u slučaju kojega udaljenost do najbliže urbane aglomeracije s najmanje 250 stanovnika po kvadratnom kilometru nije manja od 50 km ili je otežan cestovni pristup do najbližih urbanih aglomeracija zbog nepogodnih vremenskih uvjeta tijekom većeg dijela godine;
 8. »*Ministarstvo*« je ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša;
 9. »*Monolitni otpad*« je kruti otpad koji je obrađen na način da su čestice otpada solidificirane i čvrsto vezane.
 10. »*Odlagalište otpada*« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
 - interno odlagalište otpada na kojem proizvođač otpada odlaže svoj otpad na samom mjestu nastanka,
 - stalno odlagalište otpada, ili njegov dio, koje se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje dulje od jedne godine),
 - iskorištene površinske kopove (eksploatacijska polja) ili njihove iskorištene dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjima koji su pogodni za odlaganje otpada sukladno ovom Pravilniku i koji su predviđeni i mogući sukladno posebnim propisima koji reguliraju rudarstvo.
- U odlagalište otpada se ne ubraja:
- građevina ili skladište gdje se otpad istovaruje radi omogućavanja njegove pripreme za daljnji prijevoz do mjesta uporabe i/ili zbrinjavanja na drugim lokacijama,
 - mjesto skladištenja otpada prije uporabe i/ili zbrinjavanja istoga u razdoblju do tri godine, ili
 - mjesto skladištenja otpada prije zbrinjavanja u razdoblju do godine dana;
11. »*Odlagališni plin*« se odnosi na sve plinove koje stvara/proizvodi odloženi otpad na odlagalištu;
 12. »*Odlagatelj (operator)*« je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja upravlja odlagalištem, ovlaštena je za to i odgovorna je za rad odlagališta;
 13. »*Podzemno odlagalište*« je mjesto za stalno odlaganje otpada pod zemlju u pogodnu duboku geološku šuplinu kao što su iskorišteni rudnici soli ili kalija i/ili bušotinu nastalu rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem koja je likvidirana sukladno posebnim propisima koji reguliraju rudarstvo;

14. »*Procjedna voda*« se odnosi na svaku tekućinu koja prolazi kroz odloženi otpad, u njemu nastaje ili je u njemu sadržana;

15. »*Sanacija odlagališta*« su aktivnosti pod kojima se podrazumijeva: izrada projektne i druge dokumentacije sukladno propisima, rješavanje imovinsko pravnih odnosa vezanih za lokaciju odlagališta, postupak ishođenja odobrenja za građenje, izvođenje građevinskih radova koji omogućuju da se odlaganje otpada obavlja sukladno ovom Pravilniku i zatvaranje odlagališta nakon puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom ili popunjavanja odlagališnih kapaciteta odlagališta;

16. »*Tekući otpad*« se odnosi na svaki otpad u tekućem stanju uključujući otpadne vode, ali isključujući mulj;

17. »*Zakon*« je zakon kojim se uređuje gospodarenje otpadom.

Područje primjene Pravilnika

Članak 4.

(1) Ovaj Pravilnik primjenjuje se na sva odlagališta, bez obzira na vrstu otpada koja se na njih odlaže.

(2) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na sljedeće slučajeve odlaganja:

- prekrivanje tla muljem, uključujući mulj od obrade otpadnih voda, kao i mulj koji je nastao jaružanjem te slični materijali na tlu, u svrhu gnojidbe tla prema posebnom propisu koji regulira unos opasnih tvari i biljnih hranjivih tvari u ili na tla,
- korištenje inertnog otpada na odlagalištima koji je pogodan za radove na obnovi/rekonstrukciji, za nasipanje terena ili za potrebe u graditeljstvu prema posebnom propisu koji regulira opterećenje tla otpadnim materijalima,
- odlaganje mulja na obali malog vodotoka, ako je iz njega uzet i ima svojstva otpada koji se prema uvjetima iz ovog Pravilnika može odlagati na odlagalištu za neopasni otpad,
- odlaganje neonečišćene zemlje ili neopasnog inertnog otpada koji je nastao traženjem rude, vađenjem, preradom i skladištenjem mineralnih sirovina te radom eksploatacijskog polja –površinskog kopa prema posebnim propisima koji reguliraju rudarstvo.

II. KATEGORIJE ODLAGALIŠTA OTPADA

Članak 5.

(1) Odlagališta otpada se dijele na sljedeće kategorije:

- odlagalište za inertan otpad,
- odlagalište za opasni otpad,
- odlagalište za neopasni otpad.

U kategoriji odlagališta za neopasni otpad utvrđuju se sljedeće podkategorije odlagališta:

- Podkategorija 1: Bioreaktorsko odlagalište,
- Podkategorija 2: Odlagalište za odlaganje otpada za stabiliziranu frakciju otpada nakon postupka mehaničko-biološke obrade,
- Podkategorija 3: Odlagalište anorganskog neopasnog otpada s niskim sadržajem organske/biorazgradive tvari.

(2) Otpad je dozvoljeno odlagati samo na odlagališta iz stavka 1. ovog članka koja ispunjavaju uvjete iz ovoga Pravilnika.

(3) Opći uvjeti koje moraju zadovoljiti odlagališta iz stavka 1. ovog članka, utvrđeni su u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

III. POSTUPCI I DRUGI UVJETI ZA ODLAGANJE OTPADA TE ZA PRIHVAT OTPADA U PODZEMNA ODLAGALIŠTA OTPADA

Članak 6.

(1) Na odlagališta otpada zabranjen je prihvati:

- tekućeg otpada, osim taloga/mulja iz uređaja za pročišćavanje procjednih voda sa tijela odlagališta na kojem su sakupljene procjedne vode i pročišćene,
- otpada koji je u uvjetima odlagališta eksplozivan, nagrizajući, oksidirajući, lako zapaljiv ili zapaljiv prema odredbama posebnih propisa,
- bolničkog i drugog kliničkog otpada koji nastaje u medicinskim i/ili veterinarskim ustanovama i ima svojstva opasnog medicinskog otpada prema posebnim propisima,
- otpadnih guma,
- animalnog i klaoničkog otpada, životinjskih trupla i životinjskih prerađevina ukoliko nisu termički obrađeni prema posebnim propisima,
- otpadnih industrijskih i automobilskih baterija i akumulatora,
- otpadnih motornih vozila i njihovih neobrađenih sastavnih dijelova, koji nastaju u postupku obrade i uporabe otpadnih vozila,
- otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme,
- svih drugih vrsta otpada koje ne ispunjavaju kriterije za prihvati otpada na odlagališta prema Prilogu III. ovoga Pravilnika.

(2) U podzemno odlagalište nije dozvoljeno odlaganje otpada koji bi tijekom odlaganja mogao doživjeti fizikalne, kemijske ili biološke promjene. Otpad koji se ne smije odlagati u podzemna odlagališta određen je Odlukom 2033/33/EZ – Dodatak A Ocjena sigurnosti za prihvati otpada u podzemno odlagalište – odjeljak 2.1. Izuzeti otpad.

(3) Otpad se može prihvatiti na lokaciju podzemnog odlagališta ukoliko elaborat o »procjeni rizika« izrađen sukladno Odluci 2033/33/EZ – Dodatak A Ocjena sigurnosti za prihvati otpada u podzemno odlagalište koji je napravljen za tu lokaciju pokazuje da su razina izolacije i utjecaj lokacije podzemnog odlagališta otpada prihvatljivi za biosferu.

(4) U podzemno odlagalište inertnog, neopasnog i opasnog otpada može se prihvatiti otpad koji ispunjava kriterije iz Odluke 2033/33/EZ – Prilog Kriteriji i postupci za prihvati otpada na odlagališta – odjeljak 2.5. Kriteriji za podzemno odlaganje, a nije izuzet od odlaganja u podzemno odlagalište temeljem članka 6. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada

Članak 7.

(1) Na odlagališta otpada dozvoljeno je odlaganje samo prethodno obrađenog otpada sukladno postupcima iz Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, bez prethodne obrade može se odobriti samo odlaganje inertnog otpada kada njegova obrada nije tehnički izvediva i drugog neopasnog otpada ako njegova obrada ne smanjuje količinu ili svojstva otpada koji uzrokuju štetne utjecaje na okoliš ili ljudsko zdravlje ili se ne doprinosi ispunjenju ciljeva iz članka 2. ovoga Pravilnika.

(3) Odobrenje za odlaganje otpada iz prethodnog stavka nadležno tijelo utvrđuje u dozvoli za obavljanje djelatnosti odlaganja otpada.

(4) Kriteriji koje otpad mora ispunjavati za odlaganje na određene kategorije odlagališta iz članka 5. stavka 1. ovoga Pravilnika utvrđeni su u Prilogu III. ovoga Pravilnika. Za potrebe analize parametara eluata monolitnog otpada, otpad se prethodno usitnjava na veličinu < 4 mm, nakon čega se provjerava zadovoljava li propisanim graničnim vrijednostima parametara eluata za granularni (zrnati) otpad.

(5) Na odlagalište za inertni otpad smije se odlagati samo inertni otpad.

(6) Na odlagalište za neopasni otpad dozvoljeno je odlaganje:

- komunalnog otpada prema kriterijima za prihvrat u Prilogu III. ovoga Pravilnika,
- neopasnog otpada bilo kojeg podrijetla koji ispunjava kriterije za prihvrat otpada na odlagališta za neopasni otpad prema Prilogu III. ovoga Pravilnika,
- stabilnog i nereaktivnog, prethodno obrađenog opasnog otpada ukoliko granične vrijednosti onečišćenja u otpadu i eluatu ne prelaze granične vrijednosti za prihvrat neopasnog otpada na odlagališta iz Priloga III. ovoga Pravilnika. Takav opasni otpad ne smije se odložiti na plohe namijenjene biorazgradivom neopasnom otpadu.

(7) Na odlagalište za opasni otpad dozvoljeno je odlaganje samo opasnog otpada koji ispunjava kriterije za prihvrat opasnog otpada na odlagališta koji su propisani u Prilogu III. ovoga Pravilnika.

(8) Zabranjeno je miješanje otpada s drugim tvarima ili drugim otpadom u svrhu smanjivanja sadržaja opasnih tvari u otpadu i zadovoljavanja propisanih kriterija za prihvrat otpada na odlagališta otpada.

(9) Iznimno, u izvanrednim slučajevima može se dozvoliti odlaganje otpada kojem su pojedini parametri onečišćenja veći do najviše tri puta od graničnih vrijednosti iz Priloga III. za parametre i vrijednosti određene Odlukom 2003/33/EZ – Prilog Kriteriji i postupci za prihvrat otpada na odlagališta – odjeljak 2. Kriteriji za prihvrat otpada.

(10) Odlagatelj koji je ujedno i nositelj nekog stvarnog prava na nekretnini na kojoj se nalazi odlagalište i posjednik neopasnog otpada koji se prema posebnom propisu koji uređuje Katalog otpada razvrstava u ključne brojeve 10 01 01, 10 01 02, i 10 01 05 i koji se odlaže na isto odlagalište koje se nalazi na mjestu (lokaciji) nastanka otpada, može odlagati isti otpad sukladno kriterijima za odlaganje otpada za Potkategoriju odlagališta 3 iz Priloga III. ovoga Pravilnika.

(11) Odlaganje otpada iz stavka 9. ovoga članka može se odobriti dozvolom samo za unaprijed određenu količinu otpada koja se namjerava odlagati na rok od najviše 12 mjeseci, uz izradu prethodnog elaborata koji pokazuje da prekoračenje graničnih vrijednosti iz Priloga III. ovoga Pravilnika neće štetno utjecati na okoliš.

(12) O godišnjem broju izdanih dozvola iz stavka 11. ovoga članka nadležno tijelo koje izdaje dozvolu vodi posebnu evidenciju i obavještava Hrvatsku agenciju za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Agencija) o svakoj izdanoj dozvoli. Godišnji broj dozvola izdanih sukladno stavku 11. ovoga članka dio je izvješća o implementaciji Direktive 1999/31/EZ.

Prethodni postupci za prihvrat otpada na odlagališta

Članak 8.

(1) Odlaganje otpada na odlagalište uključujući i podzemna odlagališta dozvoljeno je ako je prethodno provedena izrada osnovne karakterizacije otpada za odlaganje.

(2) Postupak izrade osnovne karakterizacije otpada određen je u Prilogu II. ovoga Pravilnika.

(3) Izradu osnovne karakterizacije otpada mora osigurati proizvođač i/ili posjednik otpada koji otpad predaje na odlaganje.

(4) Odlagatelj je dužan čuvati rezultate osnovne karakterizacije otpada u elektroničkom obliku do zatvaranja odlagališta tako da su sastavni dio stručnih podloga za planiranje zatvaranja odlagališta i mjera za sprečavanje štetnih utjecaja na okoliš po njegovom zatvaranju.